

Published in **Florentin Smarandache și seducția polimorfismului. Analize, interpretări, cronici, articole, note și recenzii**, pp. 731-735. Editori: Al. Florin Țene, Andrușa R. Vătuiu. Sibiu: Agora, 2017; 843 pages; ISBN 9781599735023. Also appeared in *Literatura și Arta*, Chișinău, Nr, 50 (3615), 11 decembrie 2014, pagina 5.

Paradoxurile unui spirit

Nicolae Rusu

Se știe că valorificarea creațiilor folclorice este o activitate de importanță majoră pentru perpetuarea în timp a unui popor. În această idee, firește, au insistat încă în anii de dominație sovietică și cercetătorii în domeniu din spațiul geografic dintre Nistru și Prut. Astfel, prima încercare de selecție și de sistematizare mai amplă a tezaurului folcloric românesc în spațiului basarabean a fost făcută încă din deceniile VIII și IX ale secolului trecut de către colaboratorii Secției de Etnografie și Studiere a Artelor al Academiei de Științe a RSSM. Între anii 1977-1987, la Chișinău apar mai multe volume de texte folclorice – *Cântece populare de dragoste, Snoave și anecdote, Apă vie, Soarele și Luna, De n-ar fi, nu s-ar povesti* și altele – textele fiind culese, selectate și comentate de specialiștii consacrați în domeniu Grigore Botezatu, Nicolae Băieșu, Victor Cirimpei, Efim Jinghietu, Sergiu Moraru, Andrei Hâncu etc.

Și dacă acum jumătate de secol această enormă muncă de culegere, selecție, comentare, promovare și conservare a creațiilor folclorice era obolul unei întregi

instituții academice, astăzi, în această epocă a internetului vastul domeniu al creației folclorice este escaladat și de unele temerare personalități de creație care-și asumă cu un neverosimil curaj o muncă doar pe potriva unor uriași din basme. La cei 60 de ani ai săi, olteanul rătăcitor Florentin Smarandache, savant cunoscut în domeniul științelor exacte grație unor definiții Smarandache din domeniul matematicii, mai precis din teoria analitică a numerelor, îi uluiește pe toți care-l cunosc cu cele 9 (!) volume de folclor umoristic internetist apărute în spațiul virtual în doar doi ani, 2013 și 2014.

Fondator al Mișcării literare paradoxiste și autor de jurnale și note de călătorie, puțini știu că Florentin Smarandache mai este și traducător de lirică universală, o mărturie în acest sens fiind volumul *Afinități*, editat încă de acum cincisprezece ani la editura Dorul din Danemarca, în prefața la această carte cititorul află motivele și circumstanțele în care au fost tălmăciți în limba română cei 41 de poeți din 22 de țări ale lumii, în special Europa (Italia, Franța, Germania, Spania, Portugalia), Asia (China, Coreea, India, Japonia, Thailanda, Malaiezia) și America (Brazilia, Uruguay, SUA, Canada). Paradoxală pare a fi această afinitate dintre Teoria analitică a numerelor și Poezia, deși unul dintre

poetii traduși de Florentin Smarandache, francezul Pierre Calderon, încearcă să limpezească această enigmă, când scrie: (...) Ce este poezia?/Picătura unde viața/ La marginea extremă/ Echilibrează moartea. Prin întreaga sa activitate spiritual, deși paradoxală la prima vedere, savantul român asta și face, iar selecția poemelor este semnificativă la cea de-a șaiszecea aniversare a sa, când include în volum și poezia poetului thailandez Montri Umavijani: Eu de asemenea trebuie să trec/ prin Punctul Tăcerii/ unde toate timpurile sfârșesc/ și dansul odihnește veșnic/ în bronz și pietre.

Grație tezaurului său spiritual investit în artă și știință, omul de cultură, sau mai degrabă, instituția de cultură Florentin Smarandache are deja asigurată recunoștința, aprecierea și bronzul lumii savante și culturale, în special după apariția celor nouă volume de folclor umoristic internetist. Culese, selectate și prelucrate de savantul-matematician, textele apar sub egida Societății Cultural-Științifice AdSumus. Având genericul *Românii sunt campionii mondiali ai bancurilor*, fiecare volum are și un titlu care scoate în evidență ideea de care s-a condus exegetul în procesul selecției și prelucrării textelor. Astfel, primul volum e intitulat *Viața e tristă la noi, în schimb salariul este hazliu*, iar ultimul, al nouălea – *Decât*

repede și bine, mai degrabă încet și prost!, la fel precum se menționează în al doilea volum, că *Cine râde la urmă, e mai încet la minte* sau al treilea – *Fie pâinea cât de rea, tot ți-o fură cineva!*, ori al șaselea – *Cum îți așterni, cum vine altul și se culcă în locul tău!*, titluri care au, după cum se vede, o accentuată tentă paradoxistă.

Poetul-matematician sau matematicianul-poet, cel care a văzut lumina zilei noaptea și care e căsătorit cu Poezia, dar aceasta îl înșală cu toți, reușește să finiseze în 2013 patru volume a câte 600-700 de pagini cu folclor autentic românesc, iar în 2014 încă patru volume similare, în care au încăput mii și mii de bancuri, maxime, fraze celebre, proverbe, aforisme, catrene și dialoguri, majoritatea dintre ele având iz paradoxist. Or, anecdotele nu sunt altceva decât niște situații cu finalități imprevizibile și paradoxale, care provoacă de cele mai multe ori haz și ilaritate. Fiecare volum conține și grupaje de fotografii cu diversă tematică, precum ar fi *Zâmbete internaționale* sau *Pisica și papagalul* din primul volum, *Cum să cucerești inima unei femei* și *Atenție ce cultivați* din volumul trei, sau *Polițisme* și *Animaliada* din volumul cinci. Evident, Florentin Smarandache, chiar dacă studiind în prostie, a devenit deștept și știe două limbi: limba română și limba matematică, n-ar fi reușit să prelucreze imensul

volum, dacă nu ar fi apelat și la texte și poze culese din rețelele de socializare, dar și la seria de texte umoristice, selectate și adaptate de Ioan Marinescu, apărute între anii 1998 și 2003. Florentin Smarandache recunoaște că aceste volume de folclor umoristic sunt doar o bucată a unei cercetări sistematice a fenomenului umoristic la români.

În acest sens, cei șaiszeci de ani pe care i-a adunat până acum Florentin Smarandache sunt doar un pretext și o primă etapă pentru ca această bucată de cercetare din marele complex al spiritului național românesc, care este, la rândul său, o mică parte din spiritul universal al omenirii să stimuleze cercetarea întregului complex al tezaurului folcloric românesc. Mai sunt încă de făcut nenumărate investiții spirituale și, pornind de la paradoxul descoperit chiar de fondatorul Mișcării literare paradoxiste, precum că Spiritul/ îmbătrânește/ dar rămâne mereu tânăr, toți cei care-l prețuiesc pe Eroul Muncii Spirituale așteaptă ca mereu tânără energie spirituală a lui Florentin Smarandache să ne uimească în continuare cu noi performanțe.